

معاونت درمان

**آیین نامه کمیته مشورتی کشوری
پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی**

معاونت درمان

مرکز مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی

ویرایش اول - پاییز ۱۴۰۱

مقدمه:

با توجه به ماهیت دینامیک و الگوی بازپدید و نوپدید بیماری های عفونی، تنوع و قابلیت انتشار سریع آن ها و ایجاد طغیان بیمارستانی و یا گسترش آن ها به صورت اپیدمی در سطح جامعه، لحاظ و ارتقاء موازین پیشگیری و کنترل عفونت در بیمارستان ها جهت حفاظت بیماران، ارائه کنندگان خدمات سلامت و سایر مراجعین بیمارستانی و نیز افراد جامعه از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد.

ارتقاء مصرف منطقی آنتی بیوتیکی در راستای کاهش مقاومت میکروبی در بهبود مستمر استقرار موازین پیشگیری و کنترل عفونت تاثیر بسزایی دارد، لذا به نظر می رسد تشکیل «کمیته کشوری پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی» جهت هدایت و راهبری منسجم موازین پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی در سطح ملی با تعیین استراتژی و راهکارهای کلان و تضمین استقرار و اجرای عملیاتی آن ها در سطح بیمارستان های تحت پوشش وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی راهکار عملیاتی جهت ارتقاء اثر بخشی و دستیابی به اهداف برنامه است.

ماده ۱- اهداف:

- حفظ سلامت جامعه و کاهش تبعات و عوارض ناشی از بروز و شیوع عفونت های بیمارستانی.
- ارتقاء مصرف منطقی آنتی بیوتیکی با اولویت بخش بستری در راستای کاهش مقاومت میکروبی.
- کاهش میزان بروز و شیوع عفونت های بیمارستانی و تبعات آن با تاکید بر اجرای موازین پیشگیری و کنترل عفونت و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی در سطح بیمارستان های تحت پوشش وزارت متبوع.
 - کاهش مرگ و میرناخواسته بیماران ناشی از عفونت های بیمارستانی.
 - کاهش ابتلاء به بیماری های وخیم و کشنده ناشی از عوارض ابتلاء به عفونت های بیمارستانی.
 - کاهش هزینه های مالی تحمیلی بر بیمار و جامعه از طریق کاهش میانگین بستری.
 - تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت افراد جامعه و رضایتمندی آنان از طریق کنترل عفونت های بیمارستانی و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی.
- ارتقاء هماهنگی و همکاری برون و درون بخشی بیمارستانی، در راستای آمادگی جهت مواجهه با بیماری های مستعد ایجاد اپیدمی.
- تقویت ارتباطات فی مابین برنامه پیشگیری و کنترل عفونت و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی با سایر برنامه ها و سازمانها/انجمن های تخصصی و حرفه ای.

ماده ۲- ترکیب اعضا:

۱. معاون درمان (رییس کمیته)
۲. رییس مرکز مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی (دبیر کمیته)
۳. رییس مرکز نظارت و اعتبار بخشی امور درمان.
۴. رییس مرکز مدیریت پیوند و درمان بیماری ها.
۵. مدیر کل دفتر ارزیابی فناوری و تدوین استاندارد و تعرفه سلامت.
۶. مدیر کل دفتر آموزش و ارتقاء سلامت.

۷. رییس آزمایشگاه مرجع سلامت.
 ۸. رییس مرکز مدیریت بیماری های واگیر.
 ۹. رییس مرکز سلامت محیط و کار.
 ۱۰. مدیرکل دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت.
 ۱۱. معاون آموزشی ، سازمان اورژانس پیش بیمارستانی کشور.
 ۱۲. متخصصین/ فوق تخصص های منتخب (ریه، مراقبتهای ویژه، طب اورژانس، بیماری های گرمسیری و عفونی ، میکروبیولوژی و داروسازی بالینی).
 ۱۳. اعضاء هیات علمی دانشکده پرستاری.
 ۱۴. متخصصین و فوق متخصصین سایر گروه ها حسب موضوع.
- تبصره:** اعضاء با حکم معاون درمان برای مدت (۱) سال منصوب می گردند.

ماده ۳- وظایف:

۱. سازماندهی ، رهبری و نظارت بر حسن اجرای « برنامه پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی » و « مصرف منطقی آنتی بیوتیکی» در سطح بیمارستان های تحت پوشش وزارت بهداشت .
۲. تعیین ، تدوین استراتژی و راهبردهای برنامه در سطح ملی و بیمارستانی.
۳. اتخاذ خط مشی و راهبرد های ملی کنترلی و مهار کننده در زمان بروز بحران های بیولوژیک.
۴. اتخاذ خط مشی و راهبرد های ملی جهت پیشگیری از بروز و انتشار بیماری های مستعد ایجاد اپیدمی در سطح جامعه.
۵. ارتقاء مصرف منطقی آنتی بیوتیک ها مطابق با طبقه بندی ۲۰۱۹ پایگاه داده سازمان جهانی بهداشت به منظور کاهش مقاومت میکروبی.
۶. تعیین چارچوب نحوه ایجاد ارتباط بین برنامه پیشگیری و کنترل عفونت و سایر برنامه ها ، انجمن های علمی و سازمانهای تخصصی و حرفه ای (مقررات بین المللی بهداشت، برنامه سلامت حرفه ای، انجمن بیماران ، نهادهای اجتماعی، انجمن های تخصصی پزشکی ، پرستاری و پیراپزشکی).
۷. تهیه و ابلاغ خط مشی ها ، راهنماها و استانداردهای پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی .
۸. بازنگری، به روز رسانی و ابلاغ دستورالعمل « تولید آنتی بیوتیکی ».
۹. تعیین ضوابط برنامه آموزش ضمن خدمت موازین پیشگیری و کنترل عفونت و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی برای کلیه کارکنان خدمات سلامت بعد از فارغ التحصیلی در مراکز ارائه کننده خدمات سلامت.
۱۰. پیشنهاد جهت بازنگری کوریکولوم آموزشی رشته پزشکی و رشته های پیراپزشکی برای به روز رسانی و ادغام برنامه آموزش موازین پیشگیری و کنترل عفونت و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی برای کلیه دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی قبل از فارغ التحصیلی .
۱۱. توسعه و پشتیبانی برگزاری دوره ها و برنامه های آموزشی پیشگیری و کنترل عفونت جهت تیم کنترل عفونت بیمارستانی .
۱۲. تشکیل جلسات « کمیته کشوری پیشگیری و کنترل عفونت و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی » و انجام سایر شرح وظایف مصوب دبیرخانه کمیته.

ماده ۴- دبیرخانه:

- ا. دبیرخانه کمیته در مرکز مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بالینی مستقر می باشد.
ج. ریاست دبیرخانه برعهده رییس مرکز مدیریت بیمارستان و تعالی خدمات بالینی است. ایشان در قبال آماده سازی نهایی دستورالعمل ها/ مکاتبات برای امضاء ریاست / دبیر کمیته مسئول می باشد.

ماده ۵- فرآیند اجرایی:

- ا. جلسات با حضور ریاست و یا دبیر کمیته رسمیت می یابد.
ب. جلسات کمیته در محل معاونت درمان تشکیل می گردد.
ج. جلسات هر سه ماه یکبار تشکیل می شود و با حضور حداقل تعداد نصف بعلاوه یک اعضاء رسمیت می یابد.
د. برحسب ضرورت و به استناد درخواست دبیر و یا هر یک از اعضاء، تشکیل جلسات در بازه زمانی زودتر از سه ماه یکبار بلامانع است.
ه. کلیه موارد مطروحه در جلسات کمیته با اخذ آراء نصف بعلاوه یک اعضاء، تصویب و لازم الاجرا می باشد.
و. مصوبات کمیته در حوزه های مرتبط پی گیری و ضروری است گزارش مکتوب پی گیری ها حداکثر ۱۰ روز قبل از جلسه کمیته به دبیرخانه ارسال گردد.
ز. ضروری است کلیه موضوعات جهت طرح در کمیته ۴۵ روز قبل از تشکیل جلسه به دبیرخانه کمیته ارسال شده باشد.
ح. در صورت ضرورت، کمیته می تواند مبادرت به تشکیل زیرگروه های فنی- تخصصی جهت بررسی ، تدوین گزارش و تهیه راهکارهای پیشنهادی در زمینه های مورد نیاز نماید.
ط. گزارش کار زیرگروه های فنی- تخصصی جهت تصویب نهایی در کمیته حداکثر ۲۰ روز بعد از برگزاری بایستی به دبیرخانه کمیته ارسال گردد.
ی. عدم حضور پیاپی هر یک از اعضاء در دو جلسه کمیته به منزله استعفای وی قلمداد شده و حکم عضویت وی لغو می گردد.
این آیین نامه در تاریخ به پیشنهاد دبیر کمیته کشوری پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی و مصرف منطقی آنتی بیوتیکی ، به تایید معاونت محترم درمان رسید.